

Beleidsnotitie 2020-2022 Diaconie PGN Nijmegen

1. Missie

Het diaconaal handelen wordt gevoed door Bijbelse noties als barmhartigheid, rechtvaardigheid, rentmeesterschap en vrede. Jezus en de profeten kwamen op voor de armen en zetten zich in voor de vrede van God waar een ieder kan gedijen: bewoner, gast en vreemdeling.

Het gaat daarbij bij het concreet diaconaal handelen om :

- Barmhartigheid (goed doen): tonen van barmhartigheid aan mensen die geen helper hebben en in een veronderstelde gelijkwaardigheid samen met hen zoeken naar nieuw perspectief.
- Gerechtigheid (recht doen): streven naar gerechtigheid door het opkomen voor de rechten van mensen en de inzet voor een rechtvaardige, vreedzame samenleving.
- Rentmeesterschap: inzetten voor het behoud van een leefbare en duurzame aarde.
- Vrede brengen: Stimuleren van de sociale samenhang in een buurt, in een groep of in een ander samenlevingsverband en daarbij bondgenoten zoeken.

Dit uit zich concreet op stadsniveau in sociale zorg, opvang van daklozen en vluchtelingen, samenwerking met andere instanties en noodhulpfondsen. Op het niveau van de protestantse gemeente gaat het om ondersteunende dienstverlening binnen de kerkelijke gemeenschap.

In en met haar diaconaat is de Protestantse Gemeente te Nijmegen present in het sociale en culturele leven van de hele stad. 'Bid en werk voor de vrede van de stad' (Jeremia 29,7).

2. Ontwikkelingen

Als we vanuit onze positie als Diaconie Nijmegen om ons heen kijken in kerk en samenleving zien we een aantal ontwikkelingen:

- De kerk is klein geworden in aantal betrokken mensen en in aantal kerkgangers. Het is moeilijk om nieuwe vrijwilligers te vinden, diakenen ook, die zich voor het geheel van het diaconaat (en overigens ook voor de kerk in het algemeen) willen inzetten.
- Ontwikkelingen in de samenleving: de nood is ook in de Nijmeegse samenleving onverminderd hoog. Dak- en thuislozen zijn er niet minder, het aantal uitgeprocedeerde vluchtelingen groeit nog steeds, de kloof tussen “haves” en “havenots” wordt nog steeds groter en op de Voedselbank en de Kledingbank wordt een groeiend beroep gedaan.
- De financiële situatie van de Diaconie spoort aan tot voorzichtigheid.
- Het vertrek van de diaconaal predikant Paul Oosterhoff per 4 januari 2020 vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd is een aangewezen moment om te zoeken naar nieuwe wegen waarop de Diaconie vorm kan geven aan haar roeping.

3. Beleidsvoornemens

Diaconie integraal deel van de PGN

Het is van belang om steeds meer aandacht te gaan besteden aan de verbinding van pastoraat met diaconaat; de **Diaconie als integraal deel** van de PGN.

Wij willen de Diaconie meer zien als een geïntegreerd deel van het leven van de gemeente en niet als iets dat zich elders afspeelt. Dit betekent ook een goede uitwisseling van informatie tussen de diakenen van verschillende secties onderling en de verschillende activiteiten met elkaar te delen.

Diaconaat en pastoraat horen bij elkaar als lijf en ziel. Zij moeten elkaar kunnen ondersteunen en versterken.

- Het voornemen om daar toe te komen is te starten met een inventarisatie van ondersteuningsprojecten op diaconale basis in samenwerking met pastorale wijkcontactgroepen in de secties. Als bron dienen de al bestaande oecumenische diaconale werkgroepen en de PVD.
- Te denken valt aan problematiek als gevolg van de toenemende vergrijzing, eenzaamheid en financiële knelpunten.

Netwerken.

Gelet op onze doelstelling om als Diaconie mensen van binnen en buiten de kerk te ondersteunen (present zijn) ligt samenwerking met andere christelijke kerken en maatschappelijke organisaties met gelijksoortige doelstellingen voor de hand. Werken met deskundige partners verbetert zowel ons bereik als ook onze slagkracht.

- Het voornemen is om te werken aan de opzet van een **interkerkelijk diaconaal platform** voor uitwisseling van informatie en beleid en uitbreiding van dit netwerk.

- Een eerste stap daartoe is een inventarisatie van al het diaconale (en daarmee vergelijkbaar) werk in de stad (sociale kaart op kerkelijk en op stedelijk niveau), met oog op het inrichten en laten functioneren van zo'n interkerkelijk diaconaal platform.
- Dit zal ook worden meegenomen naar het (bestaande) verkennend overleg met de protestantse gemeenten in Groesbeek en Heumen.

Dak-en thuislozen.

Het spreekuur in de huidige vorm van incidentele hulpvragen in het kader van het **Expertiseteam dak- en thuislozen Nijmegen** wordt afgebouwd. Maar de vragen aan de Diaconie om incidentele ondersteuning zullen blijven.

In eerste instantie zal er doorverwezen worden naar het vangnet van de gemeente Nijmegen (Iriszorg).

- De Diaconie gaat dan functioneren als achterwacht.
- Omdat een algemeen noodfonds niet heeft kunnen worden gerealiseerd, zal de diaconie een **eigen noodhulpfonds** (moeten) inrichten en daarbij criteria en procedures ontwikkelen voor het verstrekken van materiële resp. financiële hulp, waarbij ook de onderliggende geestelijke noden aandacht verdienen.
- Onderzocht moet worden of hierbij ook aansluiting gevonden kan worden bij buurgemeenten (Elst, Beuningen, Wijchen, Groesbeek en Heumen).

Voor wat betreft de Sociale Zorg voor dak-en thuislozen zullen we kijken naar de mogelijkheden van andere vormen van hulpverlening, die niet zo'n groot beslag leggen op de financiële middelen.

- Te denken valt aan juridische hulp, zingevingsgesprekken en dergelijke. Dit kan met behulp van vrijwilligers en middels goede afstemming met al plaatshebbende activiteiten op dit vlak (wél (complementair aan de activiteiten vanuit het Huis van Compassie)).

Project

Een "kernthema" van de Diaconie is het project **SchuldWegWijzer**.

Met twee coördinatoren in vaste dienst begeleiden een twintigtal getrainde vrijwilligers mensen intensief bij het op orde brengen van administratie, het verkrijgen van inzicht in hun schulden en in het traject naar de officiële schuldhulpverlening toe. De coördinatie van dit project kan dankzij de subsidiëring (voor 50 %) van de gemeente Nijmegen in de huidige vorm en omvang worden voortgezet t/m 2022.

- Daarna wordt opnieuw subsidie aangevraagd en afhankelijk van het resultaat daarvan kan de omvang van de coördinatie gehandhaafd blijven.
- Het voornemen is de omvang van deze hulp (het aantal vrijwilligers) uit te breiden om zo schuldenproblematiek aan de voorkant te bestrijden.

Huis van Compassie.

Het **Huis van Compassie** is als laatste organisatie vanuit de Diaconie op eigen benen komen te staan met handhaving van een nauwe band.

De werkzaamheden van het **Huis van Compassie** zijn volgens plan ondergebracht in een stichting, zodat ook andere groeperingen medeverantwoordelijkheid voor het werk kunnen dragen.

De stichting Huis van Compassie is gevestigd in het Diaconaal Centrum en maakt gebruik van faciliteiten en personeel van de Diaconie.

- Afstemming, zowel op het gebied van activiteiten als facilitair vraagt de nodige aandacht en uitwerking.
- De huidige overeenkomst loopt binnenkort af. Er zal een gesprek plaats vinden over een structurele relatie met de Diaconie (vaste plek in bestuur HvC).

Hart voor Dukenburgers

‘Hart voor Dukenburgers’ is in 2017 gepresenteerd tijdens het vijftigjarig bestaan van de Ontmoetingskerk. Ze is het verjaardagscadeau aan de mensen van de Ontmoetingskerk die zich inzetten voor de meest kwetsbaren in de wijk Dukenburg en aangrenzende wijken. ‘Hart voor Dukenburgers’ wil dat sociale werk voortzetten en uitbouwen. Ze maakt daarbij geen onderscheid in geloof, ras, leeftijd of seksuele geaardheid. ‘Hart voor Dukenburgers’ luistert met open oor en hart naar hun noden en levensvragen.

‘Hart voor Dukenburgers’ is een onafhankelijke stichting en wil als zodanig zelfstandig fondsen werven voor haar sociale werk in de wijk. Ze werkt samen met andere organisaties in de wijk die een helpende hand bieden aan mensen die dat nodig hebben.

In samenwerking met de Stichting ‘Hart voor Dukenburgers’ wil de oecumenische diaconale werkgroep van de Ontmoetingskerk projecten ter hand nemen die bijdragen aan het welzijn van kwetsbare wijkbewoners.

- Te denken valt aan het project rondom het thema “eenzaamheid”. Dit kan met behulp van vrijwilligers en middels goede afstemming (complementair aan de activiteiten vanuit ‘Hart voor Dukenburgers’).

Mawteni

De Diaconie ondersteunt de **Stichting Mawteni** (Syrische vluchtelingen) door ruimte beschikbaar te stellen en verder waar nodig. Het voornemen is deze ondersteuning voort te zetten.

Jeugddiaconaat.

Als Diaconie willen we ook aandacht geven aan het jeugddiaconaat. In principe zijn er twee soorten jeugddiaconaat te onderscheiden: diaconaat dóór jongeren en diaconaat vóór jongeren.

Ook hier geldt dat de integratie met het (jeugd)pastoraat van belang is.

- Het voornemen is om voor bestaande en nieuwe initiatieven een structuur en inbedding te creëren door o.a. gebruik te maken van adviezen van bijv. het JOP , de jongerenorganisatie van de Protestantse Kerk Nederland. (zie <https://jop.nl/actueel/5x-jongeren-en-diaconaat>).

4. Bestuur en werkwijze

Het College van Diakenen bestaat uit alle diakenen en diaconaal medewerkers van de protestantse gemeente Nijmegen. Het College kiest uit haar midden een Dagelijks Bestuur (DB), minimaal bestaande uit een voorzitter, secretaris en penningmeester. De huidige praktijk is dat het DB alsmede het hele college structureel wordt ondersteund en geadviseerd door de diaconale predikant.

Het College komt minimaal drie maal per jaar bijeen, het Dagelijks Bestuur maandelijks.

Als gevolg van de geformuleerde beleidsvoornemens (o.a. “de Diaconie als geïntegreerd deel van de PGN”) zal de huidige structuur moeten worden omgevormd tot een structuur welke recht doet aan de koers van de diaconie.

Bovendien zal gewerkt worden aan een bedding die recht doet aan de verantwoordelijkheid voor het gehele diaconale werk in onze gemeente. Dit vereist een goede communicatie tussen DB, College en de diaconaal werker in een sfeer van veiligheid.

5. Beroepskracht(en)

We hebben te maken met een krimpende kerk (zie “Ontwikkelingen”). Maar de diaconale nood is groot in de stad Nijmegen. De diakenen en de andere vrijwilligers hebben professionele ondersteuning nodig. Ook bij de opdracht om als kerk relevant te zijn in de (Nijmeegse) samenleving en adequaat te kunnen inspelen op de maatschappelijke ontwikkelingen, is professionele ondersteuning nodig om de continuïteit van het diaconale werk te kunnen garanderen middels een aanspreekpunt / contactpersoon.

Deze diaconaal werker zal tevens de rol van coördinator van het Diaconaal Centrum vervullen. Ook zal er een directe link moeten zijn met de gemeentepredikant(en). Gezamenlijk zullen zij zorg moeten dragen voor de invulling van het diaconaat als geïntegreerd deel van het leven van de gemeente.

Voorgaande zal in de profielschets van de **diaconale (opbouw)werker** terugkeren. Het gaat daarbij o.a. om:

- werven, motiveren, stimuleren, toerusten (kennis, kunde en houding) en begeleiden van vrijwilligers;
- algemene coördinatie van de dagelijkse gang van zaken van het Diaconaal Centrum;
- samenwerking met het team van pastoraal werkers (gemeentepredikanten en kerkelijk werkers);
- onderhouden van het netwerk van contacten van de Diaconie met burgerlijke gemeente, hulpverlening, andere actieven op het terrein van de belangrijke diaconale thema's.

Het College van Diakenen is en blijft verantwoordelijk en zal invulling moeten geven aan het werkgeverschap. Dit betekent dat het personeelswerk voor iedereen die in dienst is als taak ondergebracht wordt bij het DB.

Voor het opstellen van het profiel zullen inzet en werkzaamheden in uren worden

uitgedrukt voor een aanstelling van ca. 50% fte (ongeveer 18 uur per week) vooralsnog voor de periode van 3 jaar (zie invulling werkplan).

Het in goede staat houden van gebouw en tuin, veiligheidsaspecten en dergelijke, vragen structurele aandacht.

Om die reden zal naast de vrijwilligers een **huismeester/conciërge** annex klusjesman aangesteld worden voor enkele dagdelen per week (ongeveer 10 à 15 uur per week).

6. Werkplan

Het DB maakt jaarlijks een werkplan op basis van deze Beleidsnotitie met een onderscheid in prioriteiten en posterioriteiten.

Dit werkplan wordt vervolgens door het College vastgesteld.

7. Facilitaire omgeving / huisvesting

Het gebruik van ons **Diaconaal Centrum “De Haard”** vraagt eveneens aandacht. In het bijgebouw bevinden zich het bureau van Het College van Kerkrentmeesters en dat van de Stichting MensGoed, beide met een huurcontract.

Aan andere organisaties worden, afhankelijk van hun financiële situatie en voornamelijk van hun inkomsten, ruimten om niet of tegen een redelijke vergoeding beschikbaar gesteld. Voorwaarde is daarbij of de doelstellingen van de organisatie verwant zijn aan die van de Diaconie. De gemaakte gebruikersafspraken zullen dan worden vastgelegd.

Van belang is met name de relatie met **het Huis van Compassie** te actualiseren en afspraken omtrent het gebruik van De Haard hernieuwd vast te leggen in een nieuwe **(gebruikers)overeenkomst**, daar de huidige overeenkomst oktober 2020 afloopt.

8. Financiën

De gemaakte keuzes zoals verwoord in deze beleidsnotitie dienen als basis voor de begroting 2020 en de meerjarenbegroting 2020-2022.

Na vaststelling van de begroting 2020 door het College en na goedkeuring door de Kerkenraad zal deze begroting kaderstellend zijn.

Dit vraagt om een strikte **begrotingsdiscipline**.

De Diaconie van de Protestantse Gemeente Nijmegen verzorgt werkzaamheden op het gebied van zingeving voor Woningcorporatie Talis, in de omvang van een dag in de week in de periode tot september 2022.

Ten behoeve van deze werkzaamheden is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met Talis en een zelfstandig ondernemer.

Een en ander is in de (meerjaren)begroting verwerkt.